

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

VRIJDAG 12 MAART.

AMSTERDAM, 11 Maart.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnemēt voor 3 maanden is f 5.00; voor de Buitensteden f 6.00. p. f 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

Deze vereeniging zal jaarlijks tusschen de 40 en 45 vellen druks doen verschijnen, welke berekend à 15 Ct. op ongeveer f 6. — per jaar het lidmaatschap der Vereeniging zullen doen te staan komen.

Men zou meenen, dat waar zulke mannen als de genoemde redakteurs handen aan het werk slaan, ons beschaafd publiek zich haasten zou door deelneming de uitvoering van het plan mogelijk te maken: maar neen, onze letterkundigen zelfs vergapen zich te veel aan de romans van den dag, aan de feuilletonlitteratuur, of, vele van de beste onder hen, aan de kluchten van Brederoë en het latijnsch hollandsch van Hooft, om zin te kunnen hebben voor onze oudere toestanden en lettervruchten. Het is daarom vooral, dat we de Lezers van den "Tijd" willen opwekken, de Vereeniging te steunen, door voor zes gulden 's jaars lid te worden en eigenaar van al de beloofde stukken. Iedere boekverkooper neemt zoodanig abonnement aan; de Heer van Langenhuysen heeft onze bijzondere aanbeveling. Uitgever is Brill te Leiden.

Indien er voor 1 April geen genoegzaam aantal intekenaars bij-een is, moet de onderneming in de geboorte stikken. Reeds had men de intekening met 31 Dec. willen sluiten, maar er kon toen bij lange na nog niet aan gedacht worden — de intekenaars bleven uit. Buiten intekening wordt de prijs der deelen op *het dubbele* gebracht.

Laten wij dan de handen in-een-slaan, en beseffen, dat in de *Letterkunde* der *Niederlandsche Letterkunde* het krachtigste middel gelegen is, om voor *het groote publiek* te bewijzen, dat de katholieke maatschappij geen ijzeren sfer van domheid om 's menschen geestvermogens slaat, en dat gezond verstand en genie niet maar dagteekenen van 1517.

AMSTERDAM, 11 Maart.

Deze vereeniging zal jaarlijks tusschen de 40 en 45 vellen druks doen verschijnen, welke berekend à 15 Ct. op ongeveer f 6. — per jaar het lidmaatschap der Vereeniging zullen doen te staan komen.

Men zou meenen, dat waar zulke mannen als de genoemde redakteurs handen aan het werk slaan, ons beschaafd publiek zich haasten zou door deelneming de uitvoering van het plan mogelijk te maken: maar neen, onze letterkundigen zelfs vergapen zich te veel aan de romans van den dag, aan de feuilletonlitteratuur, of, vele van de beste onder hen, aan de kluchten van Brederoë en het latijnsch hollandsch van Hooft, om zin te kunnen hebben voor onze oudere toestanden en lettervruchten. Het is daarom vooral, dat we de Lezers van den "Tijd" willen opwekken, de Vereeniging te steunen, door voor zes gulden 's jaars lid te worden en eigenaar van al de beloofde stukken. Iedere boekverkooper neemt zoodanig abonnement aan; de Heer van Langenhuysen heeft onze bijzondere aanbeveling. Uitgever is Brill te Leiden.

Indien er voor 1 April geen genoegzaam aantal intekenaars bij-een is, moet de onderneming in de geboorte stikken. Reeds had men de intekening met 31 Dec. willen sluiten, maar er kon toen bij lange na nog niet aan gedacht worden — de intekenaars bleven uit. Buiten intekening wordt de prijs der deelen op *het dubbele* gebracht.

Laten wij dan de handen in-een-slaan, en beseffen, dat in de *Letterkunde* der *Niederlandsche Letterkunde* het krachtigste middel gelegen is, om voor *het groote publiek* te bewijzen, dat de katholieke maatschappij geen ijzeren sfer van domheid om 's menschen geestvermogens slaat, en dat gezond verstand en genie niet maar dagteekenen van 1517.

De brochure over de betrekkingen tusschen Keizer Napoleon III en Engeland, waarvan wij voor eenige dagen gesproken hebben, en die aan de pen des Keizers-zelfen wordt toegeschreven, ziet heden te Parijs het licht, onder den naam van den heer de la Guéronnière, lid van den Raad van State.

Wij zullen morgen een uittreksel van dit geschriftje mededeelen.

De heer Tets van Goudriaan, kommissaris des Konings in de provincie Zeeland, is van Middelburg reeds naar 's Hage vertrokken. Zoodanig men weet staat deze reis met de ministerieele krizis in verband.

Naar men wil weten, moeten de heeren van Hall en van Reenen gevraagd zijn, om in een nieuw te vormen ministerie te treden, maar moeten beiden geweigerd hebben, tenzij de heer de Koek, directeur van het kabinet des konings, worde ontslagen en de heer Pahud, gouverneur-generaal van Ned. Indië, teruggeroepen.

(N. R. Ct.)

Den 8sten Maart was de Boven-Rhijn te Lobith genoegzaam vrij van ijs. In het benedenwaarts vastzittend ijs geene-verandering.

In de Waal te Hulhuizen, ook te Pannerden in het kanaal het ijs vast.

In den Neder-Rhijn te Wijk bij Duurstede geene verandering in den staat van het ijs. Het veer bleef voor voertuigen en vee gestremd.

De Nieuwe Maas te Brielle en het Scheur bij Maas-luis zonder ijs.

Te Dordrecht is het ijs 's middags in beweging geweest, eene opening aan den Rietdijk latende, waardoor de overtoegt met schuiten geschiedt.

In de Dordsche Kil *grootte* het ijs des morgens ook in beweging. Van het Visschersgat benedenwaarts is het opgeruimd.

Den 9den. In den *Neder-Rhijn* geene verandering in den staat van het ijs.

In den Gelderschen IJssel de staat van het ijs genoeg-

het tijdperk der eigenlijke middeleeuwen voorafgaan, en dus slechts te beter tot het begrip van dit laatste zullen medewerken.

Deze vereeniging zal jaarlijks tusschen de 40 en 45 vellen druks doen verschijnen, welke berekend à 15 Ct. op ongeveer f 6. — per jaar het lidmaatschap der Vereeniging zullen doen te staan komen.

Men zou meenen, dat waar zulke mannen als de genoemde redakteurs handen aan het werk slaan, ons beschaafd publiek zich haasten zou door deelneming de uitvoering van het plan mogelijk te maken: maar neen, onze letterkundigen zelfs vergapen zich te veel aan de romans van den dag, aan de feuilletonlitteratuur, of, vele van de beste onder hen, aan de kluchten van Brederoë en het latijnsch hollandsch van Hooft, om zin te kunnen hebben voor onze oudere toestanden en lettervruchten. Het is daarom vooral, dat we de Lezers van den "Tijd" willen opwekken, de Vereeniging te steunen, door voor zes gulden 's jaars lid te worden en eigenaar van al de beloofde stukken. Iedere boekverkooper neemt zoodanig abonnement aan; de Heer van Langenhuysen heeft onze bijzondere aanbeveling. Uitgever is Brill te Leiden.

Indien er voor 1 April geen genoegzaam aantal intekenaars bij-een is, moet de onderneming in de geboorte stikken. Reeds had men de intekening met 31 Dec. willen sluiten, maar er kon toen bij lange na nog niet aan gedacht worden — de intekenaars bleven uit. Buiten intekening wordt de prijs der deelen op *het dubbele* gebracht.

Laten wij dan de handen in-een-slaan, en beseffen, dat in de *Letterkunde* der *Niederlandsche Letterkunde* het krachtigste middel gelegen is, om voor *het groote publiek* te bewijzen, dat de katholieke maatschappij geen ijzeren sfer van domheid om 's menschen geestvermogens slaat, en dat gezond verstand en genie niet maar dagteekenen van 1517.

A. TH.

De brochure over de betrekkingen tusschen Keizer Napoleon III en Engeland, waarvan wij voor eenige dagen gesproken hebben, en die aan de pen des Keizers-zelfen wordt toegeschreven, ziet heden te Parijs het licht, onder den naam van den heer de la Guéronnière, lid van den Raad van State.

Wij zullen morgen een uittreksel van dit geschriftje mededeelen.

De heer Tets van Goudriaan, kommissaris des Konings in de provincie Zeeland, is van Middelburg reeds naar 's Hage vertrokken. Zoodanig men weet staat deze reis met de ministerieele krizis in verband.

Naar men wil weten, moeten de heeren van Hall en van Reenen gevraagd zijn, om in een nieuw te vormen ministerie te treden, maar moeten beiden geweigerd hebben, tenzij de heer de Koek, directeur van het kabinet des konings, worde ontslagen en de heer Pahud, gouverneur-generaal van Ned. Indië, teruggeroepen.

(N. R. Ct.)

Den 8sten Maart was de Boven-Rhijn te Lobith genoegzaam vrij van ijs. In het benedenwaarts vastzittend ijs geene-verandering.

In de Waal te Hulhuizen, ook te Pannerden in het kanaal het ijs vast.

In den Neder-Rhijn te Wijk bij Duurstede geene verandering in den staat van het ijs. Het veer bleef voor voertuigen en vee gestremd.

De Nieuwe Maas te Brielle en het Scheur bij Maas-luis zonder ijs.

Te Dordrecht is het ijs 's middags in beweging geweest, eene opening aan den Rietdijk latende, waardoor de overtoegt met schuiten geschiedt.

In de Dordsche Kil *grootte* het ijs des morgens ook in beweging. Van het Visschersgat benedenwaarts is het opgeruimd.

Den 9den. In den *Neder-Rhijn* geene verandering in den staat van het ijs.

In den Gelderschen IJssel de staat van het ijs genoeg-

zaam dezelfde. Te Deventer is boven de brug eene opening in het ijs ontstaan.

In de Doode Maas te Heusden het ijs dik *1 1/2* duim.

In de Merwede te Gorinchem het ijs vast doch *1 1/2* duim.

Wij zien met genoegen, dat Mr. J. van Lennep zijn nieuw tooneelstuk, *De stichting van Batavia*, met eene historische toelichting en aantekeningen heeft uitgegeven. Bij de opvoering werd die wensch van vele zijden geuit, en wat meer zegt, zij bleek hoogst noodig. Menigeen toch velde over sommige *détails* een oordeel, dat, op hoe hoogen toon uitgesproken, echter van eenen zoo lagen trap van historiekennis gefugde, dat dergelijke uitgave zeer nuttig mag genoemd worden.

(Amst. Ct.)

Gisteren avond is op de Osjessluis een man door de gladheid der straat gevallen en met gebroken linkerbeen naar het gasthuis gebracht.

Gisteren avond, ten 9 ure, is er brand ontstaan in den kelder, bewoond door J. Thomassen, op het Haarlemmerplein, welke door de werking van drie spuiten ten 10 ure gebluscht was. De achterkelder is gedeeltelijk uitgebrand en de daarboven gelegen woning heeft veel geleden. T. is tegen brandschade verzekerd, terwijl de bewoner boven hem niet geassureerd is.

Z. M. heeft benoemd: tot ridders *van den Nederl. Leeuw*, E. C. B. ridder van *Happard*, A. J. de Vries en J. J. Westeroen van Meeteren; Milit. *Willemsorde* 4de kl., R. A. Houck; tot ontv. der dir. bel. en aan. *de Noordseharwoude* c. a., A. J. W. Melvill van Carnbee; te Leusden en Stoutenberg, P. A. Rendorp; te Scherpenzeel, B. C. G. van Reide; te Engelen c. a., W. C. G. Abbema; tot direktoren der postkantoren: te Haarlem, N. Westeroen van Meeteren; te Middelburg, G. L. H. P. Stern; te Delft, A. W. G. graaf van Hogendorp, tot mede directeur van de Nederl. Bank, J. H. Insinger.

BREDA, 8 Maart. In den afgelopen nacht heeft hier en in de omstreken een hevige storm *gevoeld*. Bij vele inwoners zijn de schoorsteenen en dakpannen van de huizen gewaaid. Men verneemt verder, dat er buiten in de bosschen vele zware boomen zijn ontworteld, ook spreekt men er van, dat een arbeiders hutje *afgevoerd* staande in de heide, door den fellen stormwind geheel omver is gewaaid, tijdens de bewoners zich te bed bevonden. Men heeft echter geene ongelukken te betreuren. De aankomst der Amsterdamsche en Haagsche brievenposten is ongeregeld; de oorzaak hiervan is het losgaan van het ijs, dat door den sterken wind voortgezweept, steeds sterk drijvend is en den overtoegt aan de veeren niet alleen bemoeijelijkt, maar *gevoeld* en onmogelijk maakt. Eerst laat in den *avond* *ontvangen* wij de Hollandsche papieren.

OUDENBOSCH, 8 Maart. Bij het aanbreken van den ochtend deed een hevige orkaan de gemeentē met onrust ontwaken; daar men aan alle kanten pannen en gedeelten van daken hoorde neerstorten; zelfs werd een geheel dak van eene woning gerukt, waarin zich een man bevond, die in een bedenkelijken ziektoestand verkeerde en wien men niettegenstaande het onstuimige weder met zijn bed in eene andere woning heeft moeten overdragen. Ook heeft de storm in de gemeente Rucphen en Sprundel veel schade aan onderscheidene woningen en schuren, veroorzaakt. *Mede* aan de R. K. kerk, waarvan een der *ruiten* *afgevoerd* en al werd vernield.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 11 Maart. Men wil weten, dat in de inkomsten een te kort zal worden bevonden, en niet onwaarschijnlijk, dat eene kleine leening zal worden aangegaan.

De *Times*, ter gelegenheid dat het blad eene beoordeeling der brochure van de la Guéronnière, getiteld:

(1) Ingezonden.

1) Prof. De Vries, Prof. Jonckbloet, Prof. Van Vloten, Dr. Te Winkel, Dr. Leendertz, Dr. Vermeulen, Dr. Verwijs, en Mr. Toe Laer.

Napoleon III en zijn tijd, opneemt, zegt, dat Engeland verplicht is, om, zonder het recht van asyl te verkorten, de wet op de zamenzweringen strenger te maken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Maart. Eindelijk is de sedert eenige dagen verwachte Engelsche Nota aangekomen. Men zegt dat ze van zeer bevredigend aard is. Trouwens, men mogt dit verwachten na de achtereenvolgende wederzijdse mededeelingen van beide overregeringen. Intussen spreekt men van krachtige pogingen, die in het Britsche Parlement zouden worden voorbereid om het nieuwe kabinet omver te werpen, en waarin men zegt; dat lord Palmerston de hand heeft. Wat hiervan zij, men heeft minder reden dan ooit om te vreezen dat de betrekkingen tusschen beiden mogendheden iets te lijden zullen hebben, althans indien geen onvoorziene wijzigingen door de gebeurtenissen worden uitgelokt.

Hoewel de bewoordingen der Nota van lord Malmesbury in antwoord op de dépêche van den graaf Walewski, nog niet bekend zijn geworden, heeft zij, naar men meldt, geen onaangename indruk gemaakt, en zijn de gerezen bezwaren voor den oogenblik uit den weg geruimd. Heden morgen ten 11 ure heeft de heer Walewski zich naar het paleis begeven en is hij door den Keizer ten gehoor toegelaten.

In goed onderrigte kringen wordt bepaald verzekerd, dat de heer de Bourqueney bij het Oostenrijksche hof volstrekt niet heeft aangedrongen op het nemen van eenigen beperkende maatregel tegen de dagbladpers.

De heer Dupin zal als prokureur-generaal het Openbaar ministerie waarnemen, wanneer de zaak van Orsini s. s. bij het hof van Cassatie in behandeling komt.

Men zegt dat Orsini, die naar het uitwendige zeer kalm blijft, niettemin hevige gemoedsaandoeningen moet ondervonden hebben. Bij zijne arrestatie waren zijne haren zwart. Eenigen tijd later, toen hij voor het hof terecht stond, vertoonde hij reeds sporen van grijsheid en thans zijn zij geheel wit.

Orsini's vrouw wordt te Parijs verwacht. Zij is vergezeld van een harer jeugdige dochters en heeft, naar men verhaalt, het voornemen te kennen gegeven, om den Keizer genade voor haren echtgenoot af te smeeken. Voor vele jaren reeds door hem verlaten, voorzag een harer bloedverwanten in de eerste behoeften van haar en de beide dochtortjes.

H. Zondag hebben de veroordeelden in de gevangenis de H. mis bijgewoond. Het gerucht, dat Pierri gewichtige bekentissen had gedaan omtrent tot hiertoe onbekend gebleven eedgenooten van zamenspanningen tegen den Keizer, krijgen meer gewigt. De identiteit van den persoon, aan wien men de eerste grenaat gegeven had, zou gekonstateerd zijn en die persoon geen Italiaan wezen. Men twijfelt algemeen aan een begenadiging, doch niemand kan hiervan iets bepaalds zeggen.

In Italië heeft, zoo verneemt men van daar, Orsini's houding en taal een zekere opgewondenheid gewekt bij de democratische partij, en hij de zulken die de eenheid van Italië wenschen.

Terwijl de kwestie van het eiland Perim op dit oogenblik stof aan de bladen levert, heeft de minister van Marine bevelen gegeven om de oorlogsbrik *Genie* te wapenen, welke in die wateren ter observatie zal gezonden worden.

In de Spaansche Cortes zijn, na eene korte voordraging, de vijf amendementen, ingediend op het wetsontwerp betreffende het budget, door de voorstellers ingetrokken, nadat de ministers en de commissie inlichtingen hadden gegeven. Men gelooft dat het wetsontwerp zal worden aangenomen.

Volgens de jongste berigten van Havana telde het Spaansche eskadrey in de Antilles 32 schepen.

In den *Momiteur* vindt men uittreksels, ontleend aan het eerste deel der korrespondentie van "Napoleon I.", meerendeels behoorende tot het tijdstip, dat de eerste Keizer het bevel over het Italiaansche leger aanvaardde. Tot dat gewichtig keerpunt zijns levens onderteekende hij steeds de officiële stukken "Buonaparte." Het eerste, door den *Momiteur* gepubliceerde, document is van 4 Brumaire II (25 Okt. 1793) gedagteekend en handelt over de belegering van Londen. Niet zonder een blik op den tegenwoordigen tijd te slaan zal hetzelve Buonaparte in zijn gevangenis, op het fort Carré in de Antibes schrijft, gelezen worden.

Toen hij, ten gevolge van beschuldigingen der toenmalige patriotten, in de gevangenis werd geworpen en Jannot, destijds zijn adjudant, hem het middel aanbod om te ontvlugten, schreef hij dezen:

Menschen mogen mij onrechtvaardig behandelen, waarde Jannot, maar oerschuldig te zijn, dat is de hoofdzaak; mijn geweten is de rechtbank, voor welke ik mijn verdrag openleg. Dat geweten is gerust als ik het onderbreng; doe daarom niets, zij zoudt mij slechts benadeelen.

Vaarwet, mijn waarde Jannot! mijn groot en mijne vriendschap!

Bij de verklaring van generaal Buonaparte voor de veiligheidscommissie, welke hij het verlof verzocht naar Turkije te mogen gaan, zegt hij: "In een tijd dat de Keizerin van Rusland de banden, waarmee zij aan Oostenrijk is gehecht, nauwer heeft toegehaald, is het voor Frankrijk van het hoogst belang alles aan te wenden om de militaire hulpmiddelen der Turken geduchter te maken."

Bij dat stuk zijn twee verklaringen gevoegd, van Doucet en Jean de Bry, waarin zij bewijzen dat men hooge verwachtingen van den jongen generaal voedde en hem daarom niet naar Turkije mogt laten gaan, maar hem behouden moest en tot hooger rang verheffen.

Ten gevolge van het gebeurde te Chalons aan de Saone, gisteren vermeld, een stad in het zuidwesten van het rijk, nabij de Zwitsersche grenzen gelegen, waar het aan politieke brandstof nooit ontbroken heeft, zullen de voorzorgsmaatregelen tegen het buitenland nu nog strenger gehandhaafd worden.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Maart. De *Morning-Advertiser* uit de overtuiging, dat het kabinet Derby binnen acht of tien weken, zoo niet vroeger, tot het verledene zal behooren, en lord Palmerston wederom de man der toekomst zal zijn, en aan het hoofd staan der krachtigste regering, welke deze eeuw gezien heeft.

In een ander artikel van dat blad wordt het vermoeden geopperd, dat de Engelschman Hodge of Hodges door Sardinië aan Frankrijk zou zijn uitgeleverd. Vroeger had men zulks als onmogelijk beschouwd, doch tegenwoordig is niets onmogelijk. Door geen verdrag zou zulk eene uitlevering te regtvaardigen zijn. Twee Staten mogen over eene wederzijdsche uitlevering hunner eigen onderdanen verdragen sluiten, maar niet over de onderdanen van eene derde mogendheid. Had Hodge in Frankrijk een misdadig gepleegd en was hij daar betrapt, hij behoorde natuurlijk voor den Franschen regter te verschijnen, maar van den oogenblik dat hij buiten Frankrijk is, heeft de Fransche justitie geen vat meer op hem, en alleen in Engeland zou hij aangeklaagd en voor het gerecht gebracht moeten worden. Mogt het waar zijn dat Hodges met Engelslands toestemming uitgeleverd is, dan heeft Sardinië geen schuld hieraan, maar een zware verantwoording ligt op de Engelsche Regering, die in dat geval niet alleen een daad van zelfvernedering maar een wederregtelijke daad zou gepleegd hebben, wijl er geen Engelsch-Fransch uitleveringsverdrag ter zake van politieke misdadigers bestaat.

Verscheidene weekbladen vallen lord Clarendon aan, omdat hij bij zijne laatste redevoering in het Hoogerhuis de dépêche van graaf Walewski verdedigd heeft, door te zeggen "dat zij in een waarlijk buitengewoon gematigden toon geschreven was en al het daarin voorgestelde waarheid behelste." Evenwel, zoo wordt hierop door een blad geantwoord, heeft lord Clarendon niets anders gedaan dan met nadruk van een zaak te spreken, aan wier juistheid, na verloop van tien jaren, waarschijnlijk niemand meer twijfelen zal. 't Is waarlijk ongelooft dat de nieuwe *Attorney-general* zich heeft durven vermeten zijnen kiezers wijs te maken als zou Walewski's bewering, dat in Engeland openlijk de moord wordt gepredikt onwaar zijn, daar zelfs Deutsche uitgewekene verklaren dat hun de haren te berge rijzen over de dingen die in Engeland openlijk gezegd worden, zonder daarbij te spreken van 'teen de pers levert. Walewski zou goed hebben gedaan aan een periode in zijne dépêche een beteren stijl te geven; maar ze kan niet beleedigen en kon dit ook niet, indien niet andere oorzaken het nationaal gevoel der Engelschen later zwaar gekwetst hadden.

De 12 Maart zal de dag zijn, waarop het kabinet-Derby ten overstaan van het Lagerhuis verklaring zal moeten afleggen. Die taak schijnt, volgens de algemeene meening, niet gemakkelijk te zullen zijn. Lord Russell en zijne vrienden de Peelisten, de leden der Manchester-school, de radicalen maken zich gereed om van den nieuwen minister een strenge verantwoordelijkheid te eischen nopens de erfenis, welke hij aanvaard heeft, door lord Palmerston te vervangen. Elke partij roept hare leden op. En lord Palmerston, ondanks zijne bejaardheid, wil als de Ajax der liberale partij optreden, en zijn val duur doen betalen. Lord Derby en Disraeli begrijpen volkomen de bezwaren van den toestand, en daarom zouden zij den 12^{en} in het Huis der Gemeenten met den tekst der dépêche van lord Malmesbury en het antwoord van den graaf Walewski willen verschijnen. Men spreekt er zelfs van dat graaf de Persigny te Parijs zou zijn aangekomen om de moeijelijke onderhandelingen ten einde te brengen.

Lord Derby schijnt den diplomatischen arbeid, door lord Palmerston begonnen, te willen voortzetten, welke arbeid ten doel had een toenadering te bewerken tusschen de hoven van St-Petersburg, Weenen en Berlijn. Vooral Oostenrijk heeft met genoegen de terugkomst van lord Derby aan de zaken gezien, en wenscht de goede

verstandhouding, die bereids onder het vorig kabinet tusschen beide hoven bestond nopens de voornaamste Europeesche quaestien, te versterken. Nu lord Cowley te Parijs blijft, zal ook Sir Hamilton Seymour op zijn post te Weenen blijven. Het torry-ministerie wil zoo min mogelijk veranderingen in den tegenwoordigen staat van Europa om gebruik te kunnen maken van de onderhandelingen en wijsheid der diplomaten, die de belangrijke onderhandelingen, waarmee aangevangen is, in 't leven hebben geroepen.

Het hoofdartikel van den *Times* baarde gisteren veel opzien, naardien het eene hevigen aanval tegen de staatkunde van Frankrijk behelst, die beschuldigd wordt van hare denkbeelden aangaande het binnenlandsch beheer der Staten aan Engeland, België, Piemont en Zwitserland, ja zelfs aan Oostenrijk te willen opdringen, terwijl genoemd dagblad zijne redenering met ongunstige geruchten ten opzichte der verstandhouding tusschen het nieuwe ministerie en het kabinet der Tuilerien vermaengt.

De *Morning Chronicle* heeft de leden van het Huis der Gemeenten volgens hunnen ouderdom in kategorieën verdeeld. Er zijn volgens die verdeling 20 leden van 30 jaren; 77 van 30 a 40; 164 van 40 a 50; 191 van 50 a 60; 89 van 60 a 70; 24 van 70 a 80; 2 van 80 a 90 jaren. Totaal 567 leden.

Een aantal bewoners van Tiverton heeft tot lord Palmerston een adres gerigt, waarin met warme erkentelijkheid de diensten worden geprezen, welke hij geleend heeft als eerste minister, tijdens den Russischen, Persischen, Chineeschen en Indischen krijg; alsmede zijne handelingen, om de vriendschappelijke betrekkingen met de Fransche Regering te bevestigen.

Onlangs overleed te Aberdeen zekere heer Morrison, die eenige millioenen heeft nagelaten. Gedurende de laatste twee jaren zijns levens was hij ten prooi aan een zonderlinge monomanie. Hij had zich in het hoofd gehaald van tot de uiterste armoede vervallen te zijn, en zijn dagelijksch brood door handenarbeid te moeten verdienen. Zijn gezin en zijne vrienden begrepen spoedig, dat elke poging om te trachten hem uit dien waanzin te brengen, vruchteloos zijn zou. Hij was arm, bezak geen shilling en moest dus werken om te leven, dit was zijn stellige overtuiging. Iederen morgen gaf men hem derhalve een spade in de hand, en zond hem naar den tuin om te spitten. Kort daarop ging men hem echter altijd opzoeken, zeide dat hij zijn dagwerk verrigt had, en betaalde hem eenige stuivers. Dan werd zijn geest rustig, omdat aan zijn manie voldaan was. Zoo men beproefd had hem tegen te werken, ware hij de ongelukkigste man ter wereld geweest.

Een zekere Bührung, Duitscher van geboorte en te Londen woonachtig, heeft een middel uitgevonden om houtskool te vormen en te bewerken. Deze uitvinding, hoewel nog in de luiers, belooft de merkwaardigste ditkomsten. De heer Bührung heeft zich tot hiertoe bij eene viervoudige aanwending bepaald, namelijk bij de fabricatie, 1° van gietvormen, 2° van sneltkroezen, 3° van kolenplaten voor galvanische batterijen en 4° voor waterfilters. Vooral verdient dit laatste belangstelling, daar overal, waar slecht water aanwezig is, dit door die filters verbeterd kan worden. De filters van genoemden uitvinder zijn zeer goedkoop en bestaan eeniglijk uit kolenkogels van verschillende grootte, die men, wanneer zij onbruikbaar zijn geworden, door uitbranding wederom herstelt. Voor legers, zoale die de Franschen en Engelschen, welke lange marschen moeten doen, heeft de uitvinding een hooge waarde, daar ieder soldaat zoodanigen koolkugel met de daarbij zijnde buis bij zich kan dragen en er zich van bedienen, want het vuilste water wordt er door gereinigd. Hij behoeft den kogel slechts in 't water te werpen, om er vervolgens door de buis een gezond water uit te drinken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Maart. Men verneemt dat aan vorst Danilo, wegens het deelnemen der Montenegro's aan de onlusten in de Herzogewina een tweede krachtige Nota is gezonden, daar de eerste van den maarschall Mamuly, tot heden den 3^{en} Jan. gerigt, onbeantwoord is gebleven.

Dezer dagen is uit de galerij van de akademie der beeldende kunsten te dezer stede eene schilderij getoond. Het is een van Ostade's meesterstukken, bekend onder den naam van *de Kraank-Leera.* 13¹/₂ Weener duim hoog en 9¹/₂ breed, afkomstig uit het legsat van den graaf Lamberg en wordt op eene waarde van 5 à 6000 fl. geschat. De naam des schilders en het jaartal 1665 staan in den linkerhoek der schilderij. De figuren desperlingen hebben tot dusver niet tot de ontdekking des daders geleid.

Een wever uit Raab, den vereischten ouderdom voor de militaire dienst bereikt hebbende, kwam op het denkbeeld om in den vorm van een tafelkleed, een verzoek om vrijstelling aan den Keizer te rigten.

De grond van het tapijt is donkergrijs, daarin is het adres door een gouden kroon omgeven met sierlijke letters geweven. Het houdt de bede in voor den vervaardiger om in plaats van zijn land op het slagveld,

gemaakt hebben; hun tijd is geweest, meen ik, en die vorm mag wel versleten genoemd worden." — "En is het de vorm alleen, die uwe afkeuring wekt?" — "o Dan zou ik mijn oordeel minder hard uitbrengen; neen, ook de gedachte, in dien vorm uitgedrukt, stuit my. Gy weet zoo goed als ik, dat de dood van Lodewyk XVI my immer heeft getroffen, dat ik niet dan met afgrijzen kan denken aan het bloed eens te Parys in den naam der vrijheid vergoten, maar te zeggen, dat daarmede "Frankrijk de maat zijner ongerechtigheden zal hebben volgemeten", alsof er geen grooter gruwel in die dagen gepleegd is, *c'est trop fort!* En dan die beschrijving van Parys "van het nieuwe Babylon", met zooveel allegorische personaadjen bevolkt, doet zy niet denken aan eene letterkunde, die wy lang vergeten en begraven waanden." — "Genoeg genoeg!" riep ik uit, ziende dat mijn vriend vuur had gevat, maar Frans ging voort. — "Vergelijk met dat droeve gezicht van MONTI het verhaal van *Aleidis Zoes, de laatste Priorinne van St. Agtenklooster te Amersfoort*, en zeg met my den begaafden auteur dank voor deze bydrage, die, Nederlandsch als *zy* is, zeker genade zal vinden by den recensent in de Tijdspiegel, al kan zijn Protestantsch oor door die *kloosterlucht* pijnlijk getroffen worden." — "En gy vindt dat stuk niet hier en daar een weinig gerekt?" vroeg ik op mijne beurt. — "Zoo ge wilt, ja! maar toch ik zou niet gaarne afstand doen ook van den minsten trek, die ons het aardschap en de vreugde, liet wel en het wee der Amersfoortster kloostervrouwen zoo aanschouwelijk voorstelt, al is het, dat de herhaalde herinnering van Aleide's vizioen b. v. op bl. 117 en eenige andere byzonderheden licht als overtoellig hadden kunnen wegblijven. Nu, ik hoop den jeugdigen gevoelvollen schilder dikwerf te ontmoeten en verwacht, dat hij in het vervolg nog meer tafereelen zal leveren, die ons een blik schenken in sommige tijdvakken onzer geschiedenis, welke maar al te zeer met een dichten sluier bedekt worden gehouden. Daarom juist heb ik zoo veel aandacht geschonken aan de schets, ons door PAUWELS FOREESTIER van *Joan Nanning* ontworpen; als er velen dat voorbeeld mogten volgen, dan zoude het langzamerhand gemakkelijker worden eene kerkgeschiedenis van Nederland te schrijven. Maar eilieve, ligt daar niet juist het *Maartnummer van de Gids?* Hebt gij daarin het oordeel van *Prof. van Gilse* reeds gelezen over dit opstel?" — "Neen, de tijd heeft mij tot nog toe ontbroken om dat maandschrift in te zien. En wat zegt *Prof. van Gilse* er van?" — "Voor eerst wordt geheel de *Volksalmanak voor Nederlandsche Katholieken* een treurig verschijnsel genoemd; waarschijnlijk omdat Professor niet begrijpt, dat de Roomschen geen Protestanten zijn, en dat Jan, al passen hem de kleeren van Piet niet, toch wel de eigen broeder van Pieter kan wezen. Verder heeft Professor van ons stuk in quæstie gezegd: "het opstel strekt om de verdiensten in het licht te stellen van *Joan Nanning*, die in de eerste helft van de vorige eeuw hier te lande, het laatst aan den Amstelveenschen weg, op een uur afstands van de hoofdstad, een zeer verdienstelijk Pastoor is geweest, en die daarenboven als dichtster en vooral als proza-schrijver "geen kwade figuur maakt, maar die, in weerwil daarvan, tamelijk onbekend is gebleven." 't Is uiterst human van den Professor, zoo maar in eens toe te geven, dat Pastoor Nanning geen kwade figuur maakt als schrijver, dat hij een zeer verdienstelijk pastoor is geweest, maar *timeo Danaos et dona ferentes*, d. i. als de vos de passie preekt, boer! pas op je gazpen!" — "Man! wat draaft ge weer door", viel ik hier mijn vriend in de rede, "gij zelf prijst het stuk, waarom mag *Prof. van Gilse* het dan ook niet doen?" — "Laat mij maar eerst uitspreken, Henry! en gij zult zien waar dat prijzen uit draait. 't Opstel wordt gezegd "doorgaans vinderdaad fraai geschreven" te zijn, terwijl toch "de taal, door hem (den auteur) gebezigd, meer vlaamsch dan neêrduitsch is," (tusschen twee haakjes zij het gezegd, dat ik tot heden toe niet wist, dat vlaamsch tegen over neêrduitsch stond, maar als *Prof. van Gilse* het zegt, zal het wel waar zijn P). Het stuk dus in een doorgaans fraaie vlaamsche taal geschreven handelt over iemand "die tamelijk onbekend is gebleven," wiens naam *Prof. van Gilse* "vroeger nooit gehoord had" (en dat wil wat zeggen!) die "een klein sterretjen aan onzen letterkundigen hemel" geweest is, maar al was het dan niet veel, toch iets sterker flonkerde "dan de middelmatige dichters en prozaschrijvers van zijnen tijd." En nu duidt *Prof. van Gilse* het een auteur ten kwade, dat hij het verzuim van anderen te herstellen tracht, en terwijl *Witsen Geijsbeek, de Vries* en *tutti quanti* de loftrumpet steken voor de middelmatige dichters en prozaschrijvers van Nanning's tijd, den man "die een tamelijk goed vers maakte en vijf goed proza schreef," bij het publiek inleidt. 't Is vreemd het 's mans geloofsgenooten te verwijten, dat zij er niet voor gezorgd hebben, dat zijn naam bekend bleef, en in een adem schier hem te veroordeelen die deze zorg op zich nam. En de Professor moet hier niet in het midden brengen, dat hij alleen de zucht laakt "die in het geheele stuk doorloopt, om toch vooral de kwellingen in het licht te stellen, waaraan de "roomschen

ten tijde onzer republiek van tijd tot tijd bloot stonden." Als men zoo iets leest, zou men haast wanen dat *Prof. van Gilse* hier een kijker gebruikt heeft, waardoor hy kon zien, wat hy liefst zien wilde: de lof, dien de schrijver voor de Vrouwe van Bergen onvoldoende heeft weerspreekt genoegzaam den blaam, op de bedoeling van PAUWELS FOREESTIER geworpen en de geheele aanleg van de drie tafereelen uit Nannings leven is van dien aart, dat alleen vooroordeel er eene strekking in kan zien, om hier de protestantsche intolerantie van de 17de en 18de eeuw uit te monstereen. Ja, Henry! als men zulke zaken hoort beweeren, en dat door mannen, die op den naam van human en liberaal en tolerant aanspraak maken, dan wordt het my soms te eng om 't hart. Te recht zegt *Prof. van Gilse* dat het maar zoo gemakkelijk niet gaat, der historie het zwijgen op te leggen, maar laat hy zich dat toch wel te binnen brengen, zoo hy immer wil aantoonen, hoe het gekomen is, dat het thands hier anders is dan vroeger, en laat hy die gelijke rechten, diezelfde bescherming, waarop allen thands aanspraak hebben, vooral niet danken aan de Synode: de geschiedenis onzer grondwet zoude hem tegenspreken. En nu moge de *Gids* rusten; wilt gy dat ik u nog verder spreke over den *Volksalmanak voor Nederlandsche Katholieken?* — "Hebt gy nog andere aanmerkingen over deze of gene prozabydrage, Frans!" — "Ik zal er zeer kort over zijn, en er my toe bepalen om uwe aandacht te vragen voor de *Legende van Sinte Dimpnu* en voor den arbeid van Dr. NUYENS, dien ik wel gewenscht had in meerdere byzonderheden te zien treden. En geef my uw boekjen, dan zal ik u een en ander dichtstukjen voorlezen, dat my meer byzonder heeft getroffen." — "Wat dunkt u van REINOU?" vroeg ik den Almanak overreikende. — "Gy hebt reeds kennis met hem gemaakt in de *Toeschouwer*, en gy zult met my instemmen, dat zijne stukken talent verraden: als hy zich maar niet later over *Zijn zwarte tijd* moet beklagen; late hy slechts van tijd tot tijd een *Zonnestraal*, zoo als PRUDENS VAN DUYSE er een in Gent mocht opvangen, op zijne waereld- en levensbeschouwing vallen: zijne gedichten zullen er by winnen." — "Onder de gedichten heeft vooral de *Missionaris* door GERTRUDA C. mijne aandacht getrokken. Slechts zou ik gewenscht hebben, dat het op sommige plaatsen wat duidelijker ware, zoo in den aanhef van de derde afdeeling, die my geen klaar denkbeeld van het landschap heeft geschonken. En dan heb ik hier en daar een te lang vers opgemerkt, of een onzuivere rijm als op bl. 147 *deze op wezen*, bl. 141 *scheiden op balde*, of een hoogst ongewone taalvorm als op bl. 144. "Een nieuw vreemdsoortig bosch vormde in het water," voor *vormden*. 't Zijn kleine vlekjens, maar die my niet weinig hinderden." — "Nu, dan zal ik u dit stuk thands maar niet voorlezen, hoe gaarne ik het anders gedaan had: gy zoudt me veellicht door uwe aanmerkingen onderbreken." — En nu hoorde ik onzen goeden vriend eerst POELHEKKE's *blinden toondichter*, toen het zoo echt elegiesche *de Moederlooze* van Prof. SMIETS, daarna de aan Maria gewijde *Rozen en Passiebloemen* zoo voordragen, dat ik er eerst nu al het schoone van gevoelde en begreep. Toen hy nu den bundel nederlegde, en ik hem vragend aanzag, zeide hy lachend: "niet waar, gy zijt verwonderd, Henry! dat ik sommige stukken over het hoofd heb gezien. Doch gy vergist u, ik heb die niet opzet voor het laatste bewaard. Maar laten wij eerst wat praten over den invloed van het godsdienstig gevoel op de kunst, en dan lees ik u de drie stukjene van Prof. KOETS, in mijn oog de schoonste die den Almanak versieren." Zoo is het ook gebeurd, en toen ik Frans by zijn vertrek zeide, dat ik ons onderhoud aan u zou mededeelen, voegde hy my toe; "vergeet vooral niet te schrijven, dat ik voor allen, die bydragen tot den Volksalmanak hebben geleverd, een woord van dank overheb en hen in een volgenden jaargang weder hoop te ontmoeten.

Geloof my, Mijnheer de Redakteur!

T. T
HENRY.

G. 7 Maart 1858.

Eene nederige bijdrage voor zuster Felicitas f 9.10.

Advertentiën.

(4191) Bevalen van eene *DOCHTER*, M. J. MEEUS, HENDRICHES.
DEURNE, bij ANTWERPEN, 8 Maart 1858.

(4192) Heden verlostte voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, M. J. M. v. d. WEIJDEN, hartelijk geliefde Echtgenoot van
ADR. BOTS.
NIEUWKOOP, 10 Maart 1858.

(4190) Heden overleed alhier, tot onze innige droefheid, na met de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn, onze geliefde Zuster JOANNA ALBERTA, in den ouderdom van 89 jaren.
DOETINCHEM, H. B. A. BERENDSEN,
10 Maart 1858. Pastoor.
J. W. BERENDSEN.

Men vraagt tegen primo Mei, een **Leerling** in eene **Koek-, Withrood- en Klein-goed-Bakkerij**, op aannemelijke voorwaarden. Adres met *franco* brieven bij den Boekdrukker en Uitgever JOSUÉ WITZ te Arnhem, onder de letters A. B. (4173)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN alom te bekomen:

Le Dernier Jour de la Vie, ou *Manuel de l'Association de saint Joseph, pour la bonne mort*, renfermant la manière d'assister les malades, les mourants et les âmes du purgatoire; par l'abbé Poupelier. 1 vol. grand in-12, de 550 pages, imprimé sur beau papier, avec des caractères neufs. f 1.00.

Histoire de sainte Radegonde, et de la cour de Neustrie, sous les rois Clotaire 1er et Chilperic, par M. le vicomte M.-Th. de Bussière; in-8° de 320 pages. f 1.00.

Histoire de saint Vincent de Paul, de son époque, par le même; 2 vol. in-8°, ensemble de 680 pages. f 1.00.

Histoire de la Guerre des Paysans au XVIIe siècle, par le même, 2 vol. in-8°, ensemble de 689 pages, avec portraits. f 1.00.

Lettres à un jeune homme sur la piété, par M. Eugène de Margerie; 2e édition, augmentée. Vol. de 432 pages, format Charpentier. (Prix f 1.124.)

Marie dans les Cieux, Splendeurs célestes de la sainte Vierge, par M. Paul Sauseret, auteur des *Apparitions et Révélation* de la sainte Vierge, 2 forts vol. petit in-8° f 1.00.

Nouvelles Fleurs de la vie des Saints, pour tous les jours de l'année, rédigées dans une nouvelle forme, sous la direction de M. l'abbé Blion, chanoine de Châlons; 2 vol. in-8°, de 834 pages compactes f 1.00.

Vies de sainte Delphine et de saint Elzéar, par le P. Borely; 3e édit., revue, corrigée et augmentée par M. l'abbé Gay, 2 vol. in-8°, ensemble de 660 pages. f 1.00.

Vies des Saints pour tous les jours de l'année, traduites des legendes du Bréviaire Romain et de ses suppléments; 2e éd., p. in-8° de 800 p. f 1.00.

Catholicisme et Protestantisme, par M. Foisset; 3e édit., in-8° de 340 pag. f 0.75.

Le Chevalier Noir, ou l'Angleterre, au douzième siècle, tiré de Walter Scott, par M. l'abbé de Saint-Oulph; 300 pages, 6 gravures. f 0.75.

La Dernière Vestale, ou le Sérapéon, épisodes du quatrième siècle, par M. Brasseur de Bourbourg; 2e édition, 300 pag. f 0.75.

Études et Harmonies de la nature, par Bernardin de Saint-Pierre, disposées en un cours suivi, par M. l'abbé Dauphin. Ouvrage approuvé par Mgr. de Nancy; in-12 de plus de 400 pages, avec portrait f 0.75.

Les Helviennes, ou LETTRES PROVINCIALES PHILOSOPHIQUES, par l'abbé Barruel; nouvelle édition, 4 vol. in-12. f 0.75.

Jésus vivant dans le Prêtre, considérations sur la dignité du sacerdoce, par un ancien directeur de séminaire; petit in-8° f 0.75.

Le Khalife de Bagdad, ou l'Exilée, — scènes de la vie orientale au IXe siècle, — par M. Brasseur de Bourbourg; 450 pages f 0.75.

Leçons-Modèles de littérature (prose), recueillies par le baron de Nilinse; petit in-8° de 460 pages f 0.75.

Mac-Grégor, scènes de la vie écossaise au dernier siècle, par M. Elliot de Saint-Oulph; 320 pages, 6 gravures f 0.75.

Miss Wardour, ou l'Antiquaire, tiré de Walter Scott par M. Elliot de Saint-Oulph; 320 pages, 6 gravures f 0.75.

Napoléon en Champagne, Episodes de l'invasion de 1814, par M. J.-G. Bordet; 350 pages, 2 gravures f 0.75.

Pensées d'Humbert sur la Religion, appuyées de faits et d'exemples, par M. l'abbé Mullois 390 pages f 0.75.

La Vie de saint François de Paule, par M. de Bois-Aubry; petit in-8° de 360 p., portr. f 0.75.

La vraie Morale opposée à la Morale de siècle, par A.-L.-A. Girault, chanoine honoraire de Troyes, curé-doyen de Bar-sur-Aube, 1 vol. in-12 de 400 pages f 0.75.

Kruisliederen, een vijftal dichtjens van ADRIAN POÏRTERS, Priester van de Sociëteit der Jezuïten, o nieuw uitgegeven, door J. A. A. TH. . . f 0.20

Ecce Homo . . . " 0.00

De Kruisberg . . . " 0.00

Harte-Breker, Kruislied . . . " 0.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever